

ПРОФЕСИОНАЛНИ ИНСТРУКЦИИ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБУЧЕНИЕ ДИРЕКТНО И
ПО ДИСТАНЦИОННО УЧЕНЕ ЗА СРЕДНИ УЧИЛИЩА В УЧЕБНАТА ГОДИНА 2020/2021.

Уводни разпоредби

Професионални инструкции за организацията и изпълнението на преподаването директно и чрез дистанционно обучение за учебната 2020/2021 година (наричана по-долу „Професионална инструкция“) урежда по-подробно въпросите, свързани с организацията и изпълнението на преподаването за учебната 2020/2021. година. През учебната 2019/2020г. с цел изпълнение на Решението на правителството на Република Сърбия за спиране на преподаването във висши учебни заведения, средни и основни училища и редовна работа на институциите за предучилищно образование ("Държавен вестник на РС", № 29/2020 от 15.03.2020 г.), в съответствие с Решението за обявяване на извънредно положение ("Държавен вестник на РС", № 29/2020 от 15 март 2020 г.) и Постановлението за мерки по време на извънредно положение ("Държавен вестник на РС", № 31/2020 от 16 март 2020 г.) Министерството на образованието, науката и технологичното развитие (оттук нататък: Министерството), като компетентен държавен орган за образование и възпитание, организира дистанционно обучение и по този начин осигури приемственост в работата си.

Дистанционното обучение за средните училища се организира до края на учебната 2019/2020 година. Часовете по седем общообразователни предмета и по ключови теоретични предмети от петнадесет области на работа в средното професионално образование бяха излъчени по каналите на публичната услуга РТС2 и на РТС Планета.

ОБРАЗОВАТЕЛНА РАБОТА В УЧЕБНАТА ГОДИНА 2020/2021. В СРЕДНИ УЧИЛИЩА

Правно основание

Професионалните инструкции се издават в съответствие с разпоредбите, свързани с преподаването в случай на извънредно положение или извънредна ситуация и обстоятелства. Правното основание за изпълнението на всички тези дейности е предписано от член 105, параграф 5 от Закона за основите на образователната система ("Държавен вестник на РС", № 88/17, 27/18 - друг закон, 10/19 и 6/20) както и в чл. 27 и чл. 28 от Закона за средното образование и възпитание ("Държавен вестник на РС", No 55/13, 101/17 и 27/18 - друг закон и 6/20).

Министерството организира подготовката на средните училища на територията на Република Сърбия, т.е. на всички участници за обучение през учебната 2020/2021 г. в съответствие с препоръките за епидемиологична безопасност.

Инструкцията е предназначена за гимназии и средни професионални училища, за ученици, родители, т.е. други законни представители, образователни съветници и други служители в министерството.

Специална програма

Образователна работа през учебната 2020/2021 година се организира чрез пряко обучение, т.е. дистанционно обучение.

Специална програма, прилагана от средните училища на територията на Република Сърбия през учебната 2020/2021 година се изготвя от Института за напредък на образованието и възпитанието, в съответствие със закона, уреждащ основите на системата за образование и възпитание.

Специалната програма съдържа:

- продължителността на часа;
- препоръки за организацията на преподаване и учене; -необходимо съдържание в съответствие с програмата за преподаване и обучение, които осигуряват реализирането на предписаните цели, резултати и стандарти за постигане или квалификационни стандарти.
- дидактическо-методическо ръководство за реализация на програмата;
- период на реализация на специална програма.

В съответствие със закона и въз основа на специалната програма, часът (теория, упражнения и практически занятия) продължава 30 минути.

Специалната програма се реализира по два начина:

Модел А: Дистанционно обучение

Модел В: Комбиниран модел на обучение

Дистанционно обучение

Дистанционното обучение е специална форма на образователна работа, чрез която учениците придобиват средно образование по начин, който гарантира постигането на предписаните цели, резултати и стандарти за постигане или квалификационни стандарти, така че програмата

преподаването и ученето като цяло и / или една част се реализират чрез използване на съвременни информационни и комуникационни технологии за учене, без директен престой в училище или други места, където обикновено се реализират практически уроци или упражнения. Тази форма на обучение се прилага, когато училищното обучение не се реализира, за да се запази безопасността и здравето на учениците и учителите.

Дистанционното обучение може да се прилага и в случаите, когато определен брой ученици не могат да посещават редовни училищни часове поради причини, свързани с безопасността и здравето.

Дистанционното обучение е организирано за ученици в училище и включва преподаване и други форми на организирана работа (индивидуално, в група или клас).

Дистанционното обучение се реализира на базата на специална програма.

Средното училище избира система за управление на обучението¹, който ще се използва за реализация на дистанционно обучение.

Системата за управление на обучението е специализиран софтуер, използван за планиране и изпълнение на учебния процес в онлайн среда, в който е осигурено взаимодействието на всички участници, както и условията за оценка на постиженията на учениците.

Процесът на планиране на преподаването в системата за управление на обучението включва, наред с други неща, създаване на дигитално учебно съдържание, добавяне на отворени образователни ресурси, проектиране на учебни дейности (задачи, семинари, форуми), които осигуряват обратна връзка и насърчават обучението от връстници. Този специализиран софтуер може да осигури формативна и обобщаваща оценка на постиженията на учениците, ако епидемиологичните мерки са такива, че директното обучение не се препоръчва дори при най-малките групи.

Обучение по комбиниран модел

Обучението в гимназии и средни професионални училища се осъществява чрез обучение по комбиниран модел, който включва следното:

-Учениците от I - IV клас идват в училище за една седмица за директни часове, а през следващата седмица реализират часовете чрез дистанционно обучение. Смяната се състои от ученици от първи и втори клас, т.е. ученици от трети и четвърти клас. Възможно е различно разделение, ако то отговаря в по-голяма степен на основната цел за обучение и намиране на оптимален брой ученици, за да се изпълнят мерките за опазване на безопасността и здравето на учениците и служителите;

-Ако броят на учениците в класа е по-голям от 16, класът се разделя на две групи (училището избира най-оптималния критерий за разделяне на групи);

---

¹ Насоки за избор на система за управление на обучението:

- достъпът до съдържание и дейности е възможен по всяко време, в зависимост от програмата и темпото на работа на потребителя (24 часа през 7 дни в седмицата);
- образователното решение е затворено (няма възможност за достъп на неоторизирани лица);
- достъпно е през Интернет, чрез различни видове цифрови устройства (компютър, лаптоп, - таблет, мобилен телефон), независимо от инсталираната версия на операционната система(Windows / Android / iOS / MacOS);
- локализира се на сръбски и / или на езиците на националните малцинства;
- дава възможност за създаване на цифрово съдържание, което съдържа текст, изображения, звук, видеоклипове и връзки към проверени уебсайтове, към които учителят насочва учениците; -позволява зареждане и изтегляне на основни файлове (текстов документ, електронна таблица, мултимедийна презентация);
- има вградени функционалности, които дават възможност за комуникация между учител-ученик и ученик-други ученици;
- дава възможност за интегриране на конферентни инструменти (споделяне на видео, звук, екрани) с възможност за записване на онлайн лекции / съдържание и видеоклипове, които могат да бъдат достъпни за всички студенти при поискване (VoD - Video on Demand);
- позволява на учителите да създават тестове / тестове или въпросници за оценка на знанията на учениците; има способността да съхранява учебни материали и работа на ученици; има способността да интегрира други уеб решения; -всички учебни материали са достъпни в реално време

-Ако броят на учениците в класа, т.е. група за упражнения, практически занятия, чужди езици и т.н. е по-малък от 16 за тях часовете се провеждат без разделяне на групи и винаги в училище. Така че, ако учениците от тази седмица следват дистанционно обучение, за тази форма на обучение идват в училище. Училището трябва внимателно да проектира часове, за да осигури приемствеността на тези часове за учениците; Оценката на учениците при този модел на преподаване се реализира, когато учениците са в училище, като се спазват всички принципи на оценяване;

-Учениците от една група, когато имат часове в училище, имат всички часове по график. Училищата могат да коригират графика, така че часовете от предмети с по-голям седмичен фонд да се реализират като два часа или на блокове, за да се намали броят на учителите, които идват на училище всеки ден до оптималната мярка;

-Часовете продължават по 30 минути. Почивката между училищните смени се използва за почистване и дезинфекция на класни стаи, коридори, лаборатории, работилници, библиотеки и всички други пространства в училището, които се използват за обучение и учене. Също така времето между смените може да се използва за реализиране на практически форми на преподаване, особено в ситуация, когато учениците не са в състояние да реализират тази форма на преподаване при работодател, с когото училището има подходящ договор;

- През работната седмица, когато група ученици не идва на училище, но посещава дистанционно обучение, трябва да се стремим всички планирани учебни съдържания да се реализират по начина, показан в раздела за дистанционно обучение;

-Когато се подготвят за директно училищно обучение, учителите трябва да се подготвят за учебни единици в дигитална форма, така че те да могат да бъдат използвани в модела на дистанционно обучение (въпроси, задачи, материали за обучение и практика и др.);

-Препоръчва се училищата да имат професионални учителски съвети, които съвместно да подготвят и споделят учебното съдържание. Това е особено важно за големите училища, в които един и същ предмет се преподава от няколко учители в един клас и по една и съща или подобна програма. Сътрудничеството е желателно, за да се споделят учебни ресурси между училищата в училищните общности или професионалните дружества по отделни предмети.

Общи бележки:

o Директорът и професионалните сътрудници следват обучението и имат достъп до виртуални класни стаи, онлайн часове и други форми на дистанционно обучение.

o За 7 общообразователни предмета (математика, сръбски език и литература, физика, химия, история, география и биология) и ключови професионални предмети за образователни профили във всички области на работа ще бъдат записани часове, които ще бъдат зададени на платформа (национална услуга-РТС планета и / или друг уебсайт).

o Професионалната гимназия организира професионална практика в съответствие със закона и мерките предписани от работодателя във фирмата, в която се реализира. Като се има предвид, че прилагането на практически уроци и упражнения за медицинските училища няма да се прилага в

здравни заведения, училищата трябва да изготвят план за изпълнение на този тип обучение в училищните класни стаи с максимално използване на симулации и други подходящи форми на практическа работа, която придобива компетентност за квалификационен стандарт.

о Организирайте изпълнението на преподаването по такъв начин, че всеки отдел (група) да има своя собствена класна стая, т.е. по време на малки междучасия няма промяна на класната стая / кабинета, освен когато е необходимо поради спецификата на предметите и използването на определено оборудване и учебни помагала.

о Училищата ще представят оперативния план на компетентната училищна администрация до 24 август чрез планиране на планираните часове по класове със съгласие, избраната платформа за дистанционно обучение, дейности, които гарантират, че всички ученици са включени в работата и т.н.

о Училището прави разпределение на времето за началото на часовете и организацията в неделя и месечно ниво.

о Директорът организира със специално внимание дежурство в училищната сграда по време на работното време (в коридорите, двора, на входа на училището) с цел повишаване на епидемиологичните и всякаква друга безопасност на учениците и персонала.

о Всички предписани епидемиологични мерки се спазват във всички училищни заведения.

Номер: 611-00-1248 / 2020-03

В Белград, 11. август 2020 година.

МИНИСТЪР

Младен Шарчевич